

(19)

(10) **LT 5115 B**

(12) **PATENTO APRAŠYMAS**

- (11) Patent numeris: **5115** (51) Int. Cl. ⁷: **A01K 85/02**
A01K 95/00
- (21) Paraiškos numeris: **2002 055**
- (22) Paraiškos padavimo data: **2002 05 09**
- (41) Paraiškos paskelbimo data: **2003 11 25**
- (45) Patent paskelbimo data: **2004 03 25**
- (62) Paraiškos, iš kurios dokumentas išskirtas, numeris: —
- (86) Tarptautinės paraiškos numeris: —
- (86) Tarptautinės paraiškos padavimo data: —
- (85) Nacionalinio PCT lygio procedūros pradžios data: —
- (30) Prioritetas: —
- (72) Išradėjas:
Kęstutis BANCEVIČIUS, LT
- (73) Patent savininkas:
Kęstutis BANCEVIČIUS, Rasos g. 30, Ginkūnai, 5449 Šiaulių r., LT
- (74) Patentinis patikėtinis:
Juozas VIRŽONIS, Tulpių g. 1-37, LT-5300 Panevėžys, LT

- (54) Pavadinimas:
Masalas dugninėms žuvisms gaudyti

- (57) Referatas:

Masalas dugninėms žuvisms gaudyti naudotinas mėgėjiškai žūklaujant stambesnės masės žuvis, pvz., karpis.

Siekiant pagerinti masalo vartojimo savybes žūklavimo ir paruošimo metu, jo forma ir korėta struktūra sudaryta iš sukiestos maistinių medžiagų, pvz., grūdinių, masės; žuvies sugavimo įranga: kabliukai (6), jų ryšiai (7), sumontuoti pramoniniu būdu suformuotuose kanaluose (2, 3, 4, 5) (Fig. 2), o pats kietos fizinės būklės masalo (1) korpusas per inkaro (8) sraigą (13) mechaniškai sujungtas su inkaru (8) ir svareliu (12). Teigiamas efektas užtikrinamas tuo, kad kietos fizinės būklės masalui nereikia konteinerio ar dirbtinės taros, o jo greitą suminkštėjimą vandens terpėje užtikrina kanalai (2, 3, 4, 5), per kuriuos vanduo patenka į masalo vidų.

Masalas dugninėms žuvims gaudyti priskirtinas mėgėjiškai ar sportinei žūklei ir gali būti naudojamas žvejojant meškerėmis stambias dugnines žuvis, pvz., karpus, tvenkiniuose, ežeruose ir kituose vandens telkiniuose.

5 Žinomas biologinio jauko (kirmino) formą turintis masalas iš korėtos stangrios nemaistinės medžiagos, prisodrintos kvapnaus skysčio, kuris paskleidžiamas vandenyje per radialinius ir ašinį kanalus, kai žuvis sukanda tariamą kirminą. [US pat. Nr.5517781, TPK⁶ AO1K 85/01, 1996.]

10 Žinomo masalo trūkumas – jis sprendžia tik žuvies priviliojimo uždavinį ir nesukomplektuotas su žuvies pagavimo įranga – kabliukais, svareliu.

Taip pat žinomas birus maistinių medžiagų pašaras žuvims privilioti, patalpintas konteineryje iš nemaistinės medžiagos, iš kurio jis patenka į vandens terpę per radialinius ir išilginius kanalus, sudarančius korėtą konteinerio struktūrą. [US pat. 15 Nr.6115956, TPK⁷ AO1K 85/00, 2000.]

Biraus masalo trūkumas – neracionalus maistinių medžiagų naudojimas, nenumatoma galimybė iš anksto paruošti suformuotą pramoniniu būdu gaminį.

Žinomas ir aromatizuotas pašaras žuvims, patalpintas perforuotame konteineryje su inkaru, skirtame dugninėms žuvims gaudyti. (SU a. l. Nr.1685343, 20 TPK⁵ AO1K 97/05, 1991.)

Tokios konstrukcijos trūkumas – aromatizuotas pašaras skirtas tik žuviai privilioti, o žuvis gaudoma, naudojant biologinį jauką, be to, konteineris su visa įranga vandens terpėje yra svetimkūnis, nubaidantis žuvis.

25 Taip pat žinomas pastos pavidalo masalas, pagamintas iš maistinių (mėsos ar žuvies) atliekų su aromatinėmis žuvų viliojančiomis medžiagomis, kurios sudedamos į dešrelės formos tarą iš plėvelės. [GB pat. Nr.2276302, TPK⁵ AO1K 97/04, 1993.]

Tokio pavidalo masalo trūkumas – jam suformuoti reikalinga tara iš nemaistinių medžiagų, apsunkinanti masalo kontaktą su žuvimi, be to, tokio pavidalo masalas – greitai gendantis produktas, kurio negalima gaminti pramoniniu būdu ir kaupti 25 vartojimui paruoštą prekę.

Artimiausiu uždavinio sprendimu laikytinas įtaisas žuvims gaudyti, turintis valą su svareliu, kabliukus su raiščiais ir priemonės masalui iš tešlos užtvirtinti ant svarelio. [SU a. l. Nr.1695863, TPK⁵ AO1K 95/00, 97/00, 85/01, 1991.]

30 Tokios fizinės būklės masalui reikalingas konteineris su grįžte ar kitomis pritvirtinančiomis priemonėmis, nubaidančiomis žuvis, be to, tešlos pavidalo masalui

negalima iš anksto suteikti norimos formos, dozuojant jo kiekį pagal įvairius poreikius ir kaupti vartojimui paruoštą pramoninį produktą.

Siūlomo sprendimo uždavinys – pagerinti masalo, naudojamo stambioms dugninėms žuvims, pvz., karpiams, gaudyti, vartojimo savybes žūklavimo metu ir užtikrinti jo konstrukcijos tinkamumą gamybai pramoniniu būdu, tenkinant poreikių įvairovę iš anksto paruošta ir sudozuota preke.

Šis uždavinys sprendžiamas pasinaudojus ta aplinkybe, kad masalas savo skonines savybes turi paskleisti tik patekęs į vandens terpę, o paruošimo metu jis gali būti kietos fizinės būklės, pvz., žinomu būdu supresuojant į briketą ar sušaldant atitinkamai paruoštas maistines, pvz., grūdines, medžiagas.

Kietas masalas turi korėtą konstrukciją ir paprastos geometrinės figūros, pvz., cilindrinės, formą.

Toks sprendimas leidžia gauti šiuos techninius rezultatus:

- patekęs į vandenį kietos būklės masalas dėl savo korėtumo greitai virsta minkšta mase, nes vanduo sąveikauja su juo ne tik iš išorės, bet ir iš vidaus, per jo konstrukcijos korėtumą sudarančius kanalus. Tai pagerina žūklavimo sąlygas, nes masalas patenka į žūklavimo vietą betarpiškai, nenaudojant taros iš nemaistinės medžiagos ar konteinerio ir yra visiškai prieinamas kontaktui su žuvimi;

- korėta kieto masalo konstrukcija panaudojama žuvies pagavimo įrangai: kabliukams, jų ryšiams, svareliui su inkaru iš anksto sumontuoti pačioje maistinių medžiagų masėje. Tirpdama vandenyje ji paslepia minėtą įrangą ir susilieja su aplinka, iki minimumo sumažindama žuvies nubaidymo svetimkūniais tikimybę;

- cilindrinė kieto masalo ir jo korėtumą sudarančių kanalų forma užtikrina gamybos pramoniniu būdu technologiškumą.

Išradimo esmę ir jo naujumą technikos lygiu nulemia šie esminiai požymiai:

- žuvies sugavimo įranga, turinti kabliukus, jų raiščius, svarelį – inkarą, įmontuota į kietos fizinės būklės masalo kūną taip, kad susidarytų lankstaus ryšio, jungiančio kabliuką su inkaru, technologinis ilgio rezervas, būtinas kabliuko, pakliuvusio į žuvies žiotis kartu su masalu, eigai iki to momento, kol įsiurbusi masalą žuvis pradeda trauktis ir įvyksta pirminis užkirtimas, pasipriešinus inkarui su svareliu;

- cilindro formos kietas masalas mechaniškai sujungtas su inkaru, turinčiu sujungimo vietoje sraigto formą, o jo sriegio kampas prie viršūnės ne didesnis kaip 10° (savistabdus).

Masalo dugninėms žuvims gaudyti konstrukcija paaiškinama grafiškai:

cilindrinės formos kieto masalo 1 (Fig. 1) korėtumą sudaro cilindriniai kanalai 2, 3, 4 ir nišos 5 (Fig. 2).

Fig. 2 – masalo 1 skerspjūvis: dešinėje nuo ašies kabliuko 6 sujungimas per lankstų ryšį 7, turintį technologinį ilgio rezervą, su inkaro 8 rantuotu flanšu 9; kairėje nuo ašinės linijos – kabliukas 6, įstatytas į mažesnio skersmens kanalą 4, o jo smailė 10 paslėpta nišoje 5. Taip sudaroma lankstaus ryšio 7 kilpa technologiniam ilgio rezervui, nes jo dalis kartu su kabliuku 6 paslėpta kanale 4, o kita dalis praeina kanalu 2 ir susijungia su minėtu flanšu 9. Meškerės (neparodyta) valas 11 pririštas prie inkaro 8, pastarasis sumontuotas su svareliu 12 ir mechaniniam sujungimui betarpiškai su masalo 1 kūnu turi sraigto 13 formą, kurio sriegio kampas prie viršūnės α (Fig. 3) ne didesnis kaip 10° (savistabdus). Aštraus sriegio pagalba inkaras 8 įsipjauna į masalo 1 centrinę kiaurymę 3 ir dėl savistabdaus kampo patikimai užsifiksuoja.

Fig. 4 – inkaro 8 sujungimo su ryšiais 7 vaizdas.

Fig. 5 – masalo 1 virsmas minkšta mase vandens telkinyje: į kairę nuo ašinės linijos – pradinė deformacija, dešinėje – galutinai paruoštas žuvims privilioti ir pagauti stovis, paslepiantis po savimi svarelį 12 ir inkarą 8.

Aprašyta konstrukcija dirba šitaip:

pririštas prie valo 11 inkaras 8 su svareliu 12 ir pritvirtintu masalu 1 meškerės pagalba užmetamas į vandens telkinį (Fig. 5), kurio dugne užsifiksuoja inkaru 8 žemyn dėl nesimetriško konstrukcijos svorio centro, nes masalo 1 tankis mažesnis už svarelį 12 ir inkaro 8 tankį. Patekęs į vandens terpę masalas 1 yra jos veikiamas ne tik pagal išorę, bet ir iš vidaus, per kanalus 2, 3, 4, tai pagreitina kieto masalo 1 virsmą minkšta mase, skleidžiančia žuvį viliojančius kvapus. Masalo 1 deformacija velka į periferiją kabliukus 6 ir paslepia po savimi inkarą 8 su svareliu 12. Taip išsaugoma natūrali vandens telkinio aplinka, neužteršta svetimkūniais, nubaidančiais žuvis. Pirmiausia masalu susidomi mažos žuvys, jos pradeda maitintis, o įkandin jų atplaukia ir didesnės, gebančios praryti visą masalą 1 ar didesnę jo dalį. Įsiurbusi masalą 1 su kabliuku 6, žuvis pradeda trauktis iki to momento, kol išsitiesia lankstaus ryšio 7 kilpa 14 (Fig. 5), sudaranti technologinį ilgio rezervą ir, inkarui 8 su svareliu 12 pasipriešinus, kabliukas 6 įsisega į žuvies lūpą, įvyksta pirminis užkirtimas, o jai pradėjus blaškytis, meškerės valas 11, pririštas prie inkaro 8, įsitempia, prasideda žvejo ir žuvies kova. Žvejui ją laimėjus, naujas masalas išpakuojuamas iš pramoninės taros ir sumontuojamas ant tos pačios inkaro 8 ir svarelį 12 konstrukcijos sraigto 13 dėka.

5

Teigiamas išradimo efektas užtikrinamas tuo, kad kietos fizinės būklės masalui nereikia konteinerio ar dirbtinės taros, o jo greitą suminkštėjimą vandens terpėje užtikrina korėtumą sudarantys kanalai. Taip užtikrinamas betarpiškas masalo ir žuvies kontaktas natūralioje aplinkoje; be to, siūlomos konstrukcijos masalas gali būti gaminamas pramoniniu būdu, iš anksto paruošiant paklausos įvairovę tenkinančią produkciją, kurią patogiu naudoti žūklavimo vietoje, greitai pakeičiant sunaudotą masalą nauju.

Siūloma masalo konstrukcija išbandyta gaudant stambius, iki 15 kg masės karpius, kuriuos sugauti kitomis priemonėmis ypač sunku.

Išradimo apibrėžtis

- 5 1. Masalas dugninėms žuvims gaudyti, turintis korėtą struktūrą ir kabliukus, lanksčiais ryšiais per svarelį – inkarą sujungtus su meškerės valu, b e s i s k i r i a n t i s tuo, kad kabliukai paslėpti masalo korėtumą sudarančiuose kanaluose, o kiekvieno kabliuko ryšys, jungiantis pastarąjį su svareliu – inkaru, iš vieno kanalo pereina į kitą, sudarydamas technologinį ilgio rezervą.
- 10 2. Masalas pagal 1 punktą, b e s i s k i r i a n t i s tuo, kad jo geometrinė forma ir korėtumas sudaryti iš maistinės medžiagos, pvz., atitinkamai paruoštos grūdų masės, ją sukietinant žinomu būdu, pvz., supresuojant į briketą ar sušaldant.
3. Masalas pagal 1 punktą, b e s i s k i r i a n t i s tuo, kad jo korėtumą sudarantys kanalai skirti masalo masės suminkštėjimui vandens terpėje pagerinti.
4. Masalas pagal 1 punktą, b e s i s k i r i a n t i s tuo, kad svarelis inkaras turi nusmailintą viršūnę, pereinančią į rantuotą flanšą su kiaurymėmis kabliukų ryšiams tvirtinti ir sraigto mechaniniam sujungimui su kieto masalo korpusu.
- 15 5. Masalas pagal 4 punktą, b e s i s k i r i a n t i s tuo, kad inkaro sraigto sriegio kampas prie viršūnės ne didesnis kaip 10° (savistabdas).

A - A

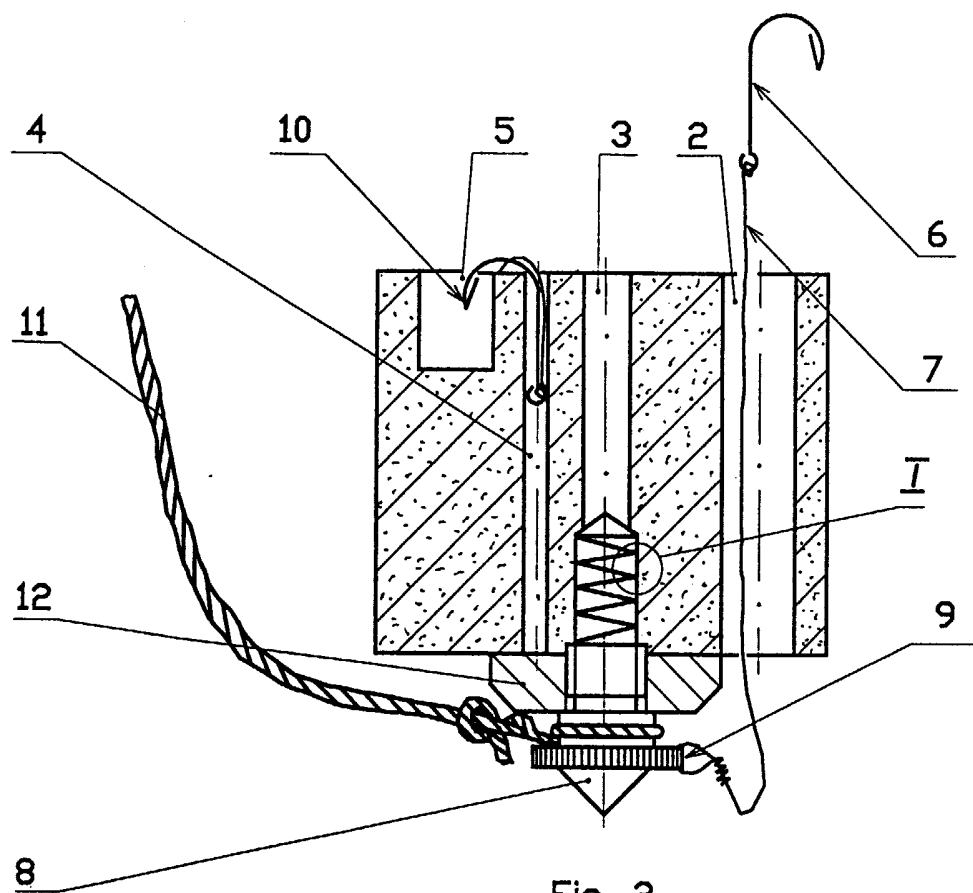

Fig. 2

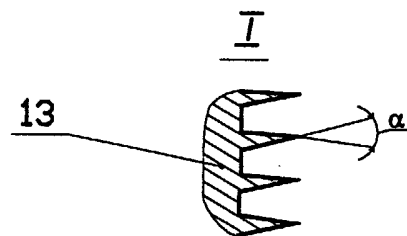

Fig. 3

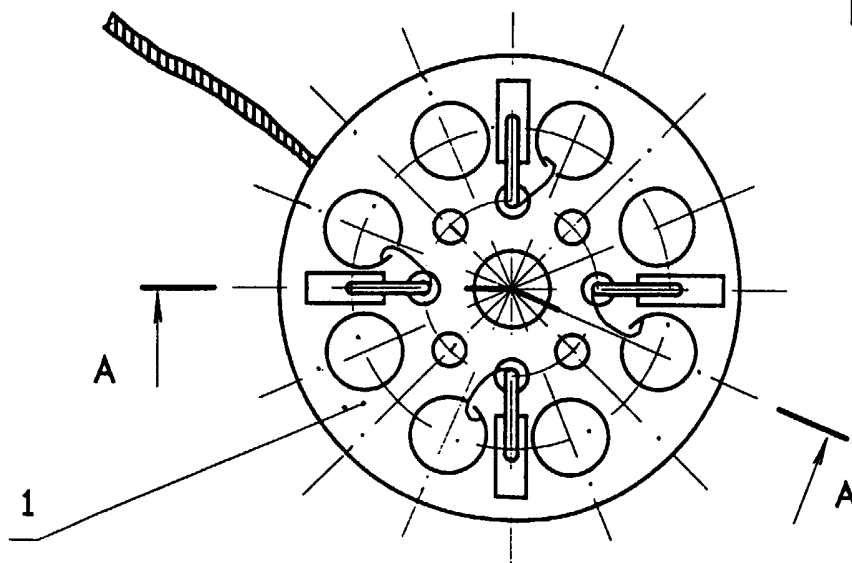

Fig. 1

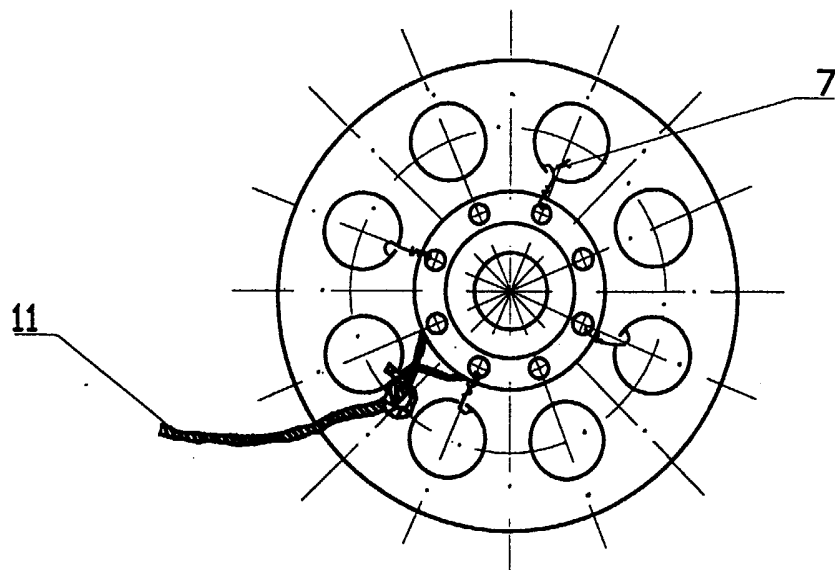

Fig.4

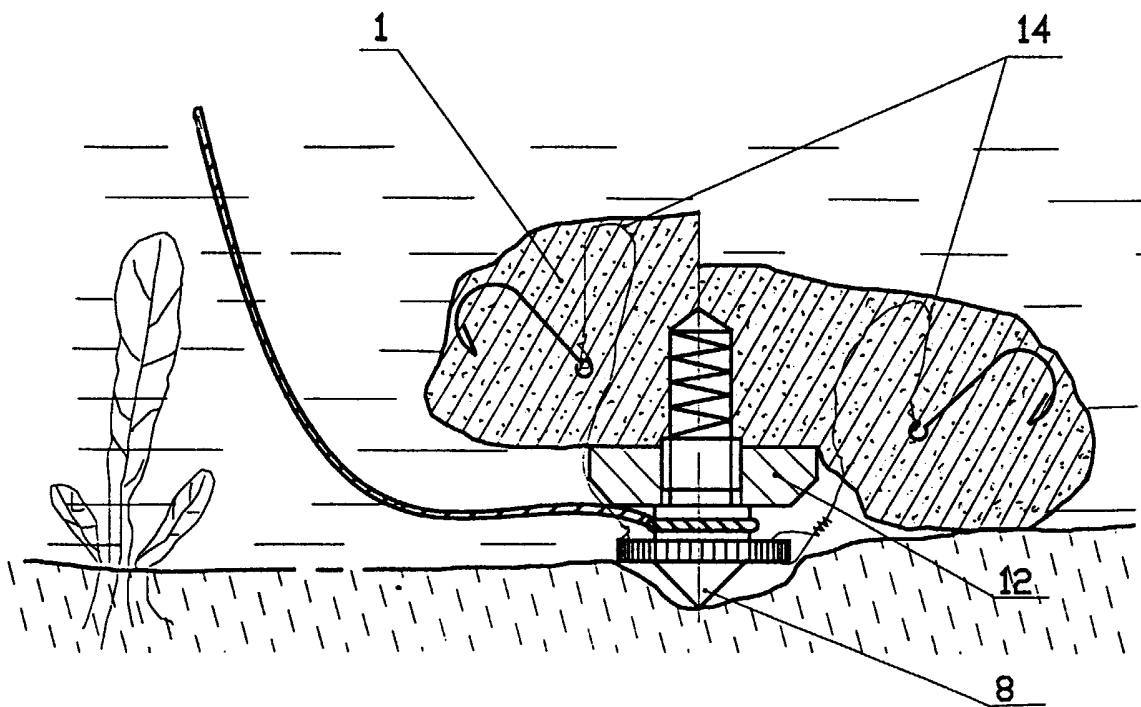

Fig.5